

Budapest, 2018. február 23.

Lázár János
Miniszterelnökséget vezető miniszter
Budapest

Tárgy: Jogsértő lakossági égetés

Tisztelt Miniszter Úr!

Országos reprezentatív közvélemény-kutatást¹ készített a Kantar-Hoffman piackutató cég a Levegő Munkacsoport és a Magyar Szegénységellenes Hálózat (MSZEH) részére a lakossági jogsértő égetés témájában. A felmérés legfontosabb megállapításai a következők:

- A hulladékot égető háztartásokban a kerti hulladékot többnyire félévente égetik el, a háztartási szemetet viszont jóval gyakrabban: a megkérdezettek 30 százaléka havonta legalább egyszer. A legtöbb kerti hulladékot égetnek (az összes megkérdezett 22 százaléka), a háztartási szemetet 13 százalékuk, kezelt fát, illetve rongyot, ruhaneműt, lábbelit pedig 6-6 százalékuk. Műanyagot (a háztartási hulladékon túlmenően) 3, gumit egy százalékuk szokott égetni. Sokan a nyílt téren is égetnek háztartási hulladékot (10 százalék), kezelt fát (4 százalék), ruhaneműt és lábbelit (3 százalék), valamint műanyagot és gumit (2-2 százalék). A megkérdezettek egyharmada tapasztalta az elmúlt egy évben, hogy lakóközösségében mások hulladékot égettek.
- Mindössze a válaszadók 15 százaléka állította, hogy a lakossági hulladékégetés fő oka a szegénység. Ötvennégy százalékuk szerint a szegénység, az ismerethiány és a felelőtlenség egyaránt komoly szerepet játszik, további 30 százalék pedig az ismerethiányt és a felelőtlenséget jelölte meg a hulladékégetés elsődleges okaként.
- Nagyon kevesen jelzik a hatóságnak, ha hulladékégetést tapasztalnak: mindössze 7 százalékuk tett valaha bejelentést. Háromszor ennyien voltak viszont, akik saját maguk szóltak a hulladékégetőknek, hogy azok szabálytalanságot követnek el. A bejelentést tevők pedig arról számoltak be, hogy az esetek túlnyomó többségében történt intézkedés a bejelentés nyomán, de az égetés nem szűnt meg.
- A megkérdezettek közel 70 százaléka egyetért azzal, hogy ha valaki mások egészségére káros módon fűt, éget, akkor a hatóságnak szigorúan fel kell lépnie ez ellen. Ennél is valamivel többen állították, hogy az égetésre vonatkozó jogszabályokat mindenkinek maradéktalanul be kell tartania, a szegénység sem elfogadható indok a jogsértésre. Mindkét esetben a válaszadók mindössze 2 százaléka mondta, hogy ezekkel az állításokkal egyáltalán nem ért egyet.

---

¹ A közvélemény-kutatási jelentés a https://www.levego.hu/sites/default/files/Kantar_Hoffmann_Levego_MCS_Hulladekegetes_2017dec.pdf címen, a részletes táblázat a <https://www.levego.hu/sites/default/files/tablakotet.xlsx> címen található.

A közvélemény-kutatás tehát megerősíti a Levegő Munkacsoport és más szakértők által már évek óta hangoztatott álláspontot, hogy a jogsértő lakossági hulladékégetés országszerte súlyos probléma, és a kormánynak haladéktalan intézkedéseket kell hoznia a visszaszorítására mindannyiunk egészsége érdekében. A felmérésből az is kiderül, hogy a lakosság túlnyomó többsége támogatná ezeket az intézkedéseket.

Álláspontunk szerint 2018-ban a következő célokra szükséges forrásokat biztosítani az jogsértő lakossági égetés felszámolása érdekében:

- 4 milliárd forint országos tájékoztató kampányra. Az eddigi tapasztalataink szerint – amit most a közvélemény-kutatás is megerősített – a jogsértő lakossági égetések fő oka az ismerethiány és a felelőtlenség. Ennek megváltoztatására messze nem elegendő a jelenleg biztosított évi néhány 10 millió forintos ráfordítás, hanem a kormány egyéb nagyszabású kampányaira fordított összegekhez hasonló pénzügyi fedezet szükséges. A kampánynak ugyanakkor nemcsak a helytelen, illetve illegális fűtés kockázataira kell hogy felhívja a figyelmet, hanem azokra az egyszerű és alacsony költségű megoldásokra, amelyekkel egyaránt csökkenthető a levegőszennyezés és a fűtési költségek (helyes tüzelési módok, nyílászárók szigetelése, hővisszaverő fóliák alkalmazása stb.).
- 2 milliárd forint a járási hatóságok részére túlóra-pénzek biztosítására. A jogsértő lakossági égetések elleni fellépés a járási hivatalok feladata. Ugyanakkor ezen égetések döntően az esti órákban, a hivatali idő lejáta után történnek. Így az érintett lakosoknak nincs kihez fordulniuk, rendkívül megnehezül a tetten érés, illetve a bizonyítás. Ezért szükséges megteremteni annak a feltételeit, hogy a járási hivatalokban legyen ügyelet az esti órákban is.
- 0,7 milliárd forint röntgen fluoreszcencia spektroszkópiás (XRF) műszer beszerzésére minden járási hivatalnak. Ezzel a műszerrel olcsón, néhány perc alatt meglehetősen nagy bizonyossággal ki lehet mutatni, hogy történt-e jogsértő égetés. Amennyiben az érintett nem ismeri el a műszer kimutatása nyomán, hogy hulladékot égetett, akkor tájékoztatni kell őt, hogy igazságügyi szakértő bevonásával laborvizsgálatot fognak végezni a hamumintán, amelynek költségeit pozitív eredmény esetén neki kell viselnie.
- 20 milliárd forint a rászoruló fűtési támogatására.² Amint a közvélemény-kutatás is megerősítette, a jogsértő lakossági égetésben jelentős szerepet játszik a szegénység is. Megengedhetetlen, hogy bárkinek is a között kelljen választania: fagyoskodik-e vagy mások és saját egészségét veszélyezteti.

A fentebb felsorolt intézkedések megvalósítása rövid idő alatt és viszonylag kis költséggel jelentősen csökkentheti a lakossági fűtés, égetés okozta levegőszennyezést. A levegőszennyezés és egyúttal a háztartások energiára fordított kiadásainak további csökkentéséhez azonban elengedhetetlen az épületek korszerűsítése, szigetelése, valamint és az alacsony károsanyag-kibocsátású fűtési rendszerek elterjesztése.

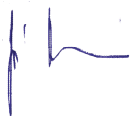
² A KSH adatai szerint (<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/hazteletszinv/hazteletszinv16.pdf>) a háztartások 6,8 százalékát jellemezte a „lakás megfelelő fűtésének hiánya”, ez mintegy 270.000 háztartást jelent. Ha minden ilyen háztartás fűtési időszakban 100.000 forint fűtési támogatást kapna, az már jelentősen hozzájárulhatna az illegális lakossági égetések visszaszorításához. Ez éves szinten 27 milliárd forint ráfordítást jelentene, viszont a kormány jelenleg már évente mintegy 5 milliárd forintot nyújt tüzifa-támogatásként és további összegeket a lakosság egyes csoportjainak gázártámogatásként (bár ez utóbbit valószínűleg többnyire nem a legszegényebbek veszik igénybe). Így közelítő becslésünk szerint legalább évi 20 milliárd forint többlettámogatásra van szükség.

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 2017. évi Levegőminőségi Jelentése³ szerint Magyarországon évente több mint 14.000 ember idő előtti halálát okozza a légszennyezés, melynek döntő többsége a lakossági szilárd tüzelés nyomán kerül a levegőbe, és ezek az emberek átlagosan több mint 10 évet veszítenek az életükből. Továbbá az Európai Bizottság adatai szerint⁴ a szennyezett levegő miatt évente több mint 1500 milliárd forint veszteség éri a magyar gazdaságot, beleértve 3 millió elvesztegetett munkanapot. Tehát a probléma érdemi kezeléséhez szükséges összeg gyakorlatilag elenyésző az okozott és megelőzhető károkhoz képest.

Kérjük Önt, kezdeményezze, hogy a kormány haladéktalanul biztosítsa a fentebb részletezett összegeket a jogsértő lakossági égetés felszámolására, vagyis mindannyiunk egészségének megóvására és a hatalmas gazdasági károk elkerülésére.

Mielőbbi válaszát várva,

köszönettel és üdvözlettel:

Jász Krisztina
kuratóriumi tag
MSZEH

Lukács András
elnök
Levegő Munkacsoport

---

³ Air quality in Europe 2017, EEA Report No 13/2017, https://www.eea.europa.eu/publications/air-quality-in-europe-2017/at_download/file

⁴ Shared conclusions from the Clean Air Dialogue with Hungary that took place on 3-4 October 2017, <http://ec.europa.eu/environment/air/pdf/Conclusions%20CAD%20HU%202017%20final.docx>